

Wie geeft en wie ontvangt?

Motivaction onderzoekt kennis Nederlanders over ontwikkelingsbeleid en mening over rol migranten

NCDO onderzoekt regelmatig wat het Nederlandse publiek denkt over internationale samenwerking. Ook laat NCDO onderzoek uitvoeren over internationale vraagstukken die betrekking hebben op de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking. Dit is een samenvatting van een van deze onderzoeken. Het gehele onderzoeksrapport en een lijst met overige onderzoeken kunt u vinden op www.ncdo.nl.

Postadres:
Postbus 94020
1090 GA Amsterdam

Bezoekadres:
(hoofdingang KIT)
Mauritskade 63
1092 AD Amsterdam

tel: 020 568 87 55
fax: 020 568 87 87
info@ncdo.nl
www.ncdo.nl

Helft blijft antwoord schuldig

Aan de respondenten is een lijst met 12 landen voorgelegd. Hierop staan vijf Afrikaanse, vier Aziatische en drie Latijns-Amerikaanse ontwikkelingslanden. Aan de respondenten werd gevraagd welke drie landen uit het rijtje de meeste ontwikkelingshulp van Nederland krijgen. Het juiste antwoord is: Bangladesh, Pakistan en Egypte. Wat niet vermeld werd, is dat dit tegelijkertijd de enige landen in de lijst zijn die rechtstreeks ontwikkelingshulp van Nederland krijgen. Meer dan de helft (52 procent) van de respondenten wist geen antwoord te geven op deze vraag. Van de respondenten die het wel invulden kruiste niemand de juiste combinatie landen aan. Meer dan de helft (60 procent) had geen enkel land goed gekozen. Een derde wist één land goed aan te wijzen (30 procent). Bangladesh werd het meest genoemd door de respondenten (34 procent), en behoort inderdaad tot de juiste antwoorden. Daarna werden Angola (25 procent) en Nigeria (18 procent) het vaakst genoemd, terwijl beide antwoorden niet correct zijn. Egypte, wel een juist antwoord, werd slechts door 1 procent genoemd. Samen met Mexico (1 procent) en Venezuela (2 procent) behoort het tot de minst genoemde landen.

Bekende thema's

Hierna werd de respondenten gevraagd of zij weten welke drie beleidsterreinen het meest centraal staan in het Nederlandse ontwikkelingsbeleid. Ze konden kiezen uit een lijst van 12 beleidsterreinen. Bijna een kwart (23 procent) wist geen antwoord te geven op deze vraag. Bijna een tiende (9 procent) van de respondenten wist het juiste antwoord: drinkwatervoorziening, bestrijding van hiv/aids en voorzieningen voor basisonderwijs. Vier op de tien respondenten (40 procent) noemde twee van deze drie terreinen. De drie juiste terreinen werden in totaal ook het vaakst genoemd: water door 47 procent van de respondenten, hiv/aids door 44 procent en basisonderwijs door 42 procent.

Nut van ontwikkelingshulp

De Nederlandse overheid besteedt het budget voor ontwikkelingssamenwerking via verschillende kanalen. Op de vraag welke kanalen men nuttig vindt, werden de grote professionele ontwikkelingsorganisaties het vaakst genoemd. 64 procent van de respondenten vindt deze vorm van hulp zeer nuttig. Hulp via de Nederlandse overheid wordt door bijna de helft (48 procent) van de respondenten als nuttig ervaren,

gevolgd door hulp via het bedrijfsleven (46 procent) en kleinere vrijwilligersorganisaties (43 procent). Hulp van migranten aan het land van herkomst wordt door minder respondenten als nuttig gezien. Iets meer dan een derde vindt deze vorm van hulp zeer nuttig (34 procent). Bijna twee op de tien respondenten (17 procent) heeft geen mening over deze vorm van hulp of weet geen antwoord te geven.

Bijdrage aan herkomstland

Remittances zijn financiële en materiële zendingen van in Nederland wonende migranten aan mensen en organisaties in het land van herkomst. In een eerder onderzoek van NCDO (IS Barometer 2006) bleek dat 34 procent van de ondervraagden deze zendingen niet als ontwikkelingshulp beschouwd. In het Mentality-onderzoek werd dit opnieuw aan de respondenten voorgelegd. Ook nu antwoordde een derde (34 procent) remittances geen vorm van ontwikkelingshulp te vinden. Bijna zes op de tien respondenten (57 procent) vindt het wel een vorm van ontwikkelingshulp.

Wat maakt iets tot hulp

Waarom ziet een derde van de respondenten de geld- en goederen-

stroom van migranten niet als ontwikkelingshulp? Om dit te achterhalen werden acht stellingen over diverse vormen van particuliere ontwikkelingshulp voorgelegd. Onder particuliere ontwikkelingshulp verstaan we hulp die niet via de overheid

Scores vergelijken

De respondenten konden per stelling aangeven of ze dit een vorm van ontwikkelingshulp vinden. In tabel 1 staan de scores per stelling. Deze variëren van 23 tot 93 procent. Om de scores te kunnen vergelijken

Tabel 1: Stellingen over vormen van ontwikkelingshulp

Ziet u onderstaande voorbeelden als een vorm van ontwikkelingshulp?	wel	niet	weet niet
Familie Postma draagt maandelijks 100 euro bij aan een stichting die zich inspant voor de bouw van een middelbare school in de Molukken, Indonesië	93	5	3
Familie De Vries maakt 250 euro over aan een stichting in Bolivia die schoolboeken en schooluniforms verspreidt onder arme gezinnen	90	6	3
Familie de Boer geeft 200 euro aan een familie in Malawi die daar een landbouwschool opricht	89	7	4
De Somalische Idil uit Rotterdam stuurt maandelijks voedselpakketten naar een instelling in Galajo te Somalië, ter verspreiding onder bejaarde armen	70	24	6
Tran Xuantú stuurt geld aan zijn zus in Vietnam die daarmee een eigen winkel begint	62	33	5
Surinaamse ex-profvoetballers zamelen geld in en betalen hiermee de aanleg van een voetbalveld in hun thuisland Suriname	50	43	7
Familie Jansen stuurt maandelijks geld naar een familie in Tanzania voor de bouw van een extra verdieping op hun huis	24	70	7
De Ghanees Kofi uit Amsterdam bouwt een huis voor zijn bejaarde ouders in Kumasi, Ghana	23	69	8

of professionele organisaties wordt gegeven. In de stellingen zijn drie verschillende variabelen verwerkt. De eerste is de afkomst van de gever. We maken onderscheid tussen een autochtone gever en een allochtone gever. De tweede variabele is de ontvanger van de gegeven goederen of het geld. Is het bestemd voor een individu of voor meerdere mensen? De derde variabele is het onderscheid tussen consumptiegoederen en investeringen.

wordt gebruik gemaakt van een gemiddelde score. Zo is de gemiddelde score van alle stellingen waarin de gever autochtoon is 74 procent. De stellingen waarin de gever allochtoon is scoren gemiddeld 51 procent. Hoe zwaar de respondenten deze variabele mee laten wegen in hun beoordeling kan berekend worden door te kijken naar de grootte van het verschil tussen de gemiddelde scores per variabele.

Liever geen individuele hulp

Het onderscheid tussen een individueel en een collectief doel is de meest bepalende variabele. Stellingen waarin slechts één persoon profiteert van de geboden hulp worden het minst vaak als ontwikkelingshulp gezien (gemiddeld 50 procent). Als er sprake is van een collectief doel ziet 76 procent van de respondenten het als ontwikkelingshulp. Deze variabele draagt voor meer dan de helft (51 procent) bij aan de beoordeling of iets wel of geen hulp is.

Wie is de gever

Ook de afkomst van de gever blijkt van groot belang (44 procent) bij de beoordeling van een activiteit als ontwikkelingshulp. Hulp door autochtone Nederlanders wordt vaker als ontwikkelingssamenwerking gezien (gemiddeld 74 procent) dan hulp van allochtone Nederlanders (gemiddeld 51 procent).

Consumptie geen probleem

Of geld wordt besteed aan een investering of aan consumptiegoederen blijkt weinig effect te hebben op de beoordeling door de respondenten. Deze derde variabele bepaalt voor 4 procent of de respondenten een activiteit als ontwikkelingshulp beschouwen.

ONDERZOEK 25

INLEIDING

NCDO participeerde eind 2006 in het Mentality-onderzoek van onderzoeksbureau Motivaction. Hierin werden vragen opgenomen over het nieuwe beleidskader van NCDO voor 2007-2010. Een van de centrale thema's in dit beleidskader is communicatie over de resultaten van het Nederlandse ontwikkelingsbeleid. Met dit onderzoek wil NCDO inzicht krijgen in de kennis van Nederlanders over de speerpunten van het ontwikkelingsbeleid. Aan een representatieve groep van ruim 2.000 volwassen Nederlanders stelde Motivaction in een schriftelijk onderzoek kennisvragen over het Nederlandse ontwikkelingsbeleid. Het tweede deel van het onderzoek ging over verschillende vormen van ontwikkelingssamenwerking. De focus lag hierbij op de rol van migranten. Motivaction werkt met het Mentality-model. In dit model wordt het Nederlandse publiek onderverdeeld in zogenaamde mentaliteitsgroepen die specifieke levensstijlen, waarden en normen delen. Motivaction onderscheidt acht mentaliteitsgroepen die nauwkeurig beschreven staan op www.motivaction.nl. Alle groepen zijn vertegenwoordigd in het Mentality-onderzoek van 2006. In deze onderzoekssamenvatting staan de belangrijkste resultaten beschreven.

